AP2 | Andra AP-fonden

Policy mot avskogning och markomvandling

Policy mot avskogning och markomvandling

Dokumentnamn	Policy mot avskogning och markomvandling
Skapad av	Åsa Mossberg
Beslutad av	Styrelsen
Datum för godkännande	2024-12-11
Datum för revidering	2025-12-11
Version	1.0

Avskogning och markomvandling av naturliga ekosystem står för stora utsläpp av växthusgaser och är enligt IPBES[1] den främsta drivkraften bakom förlorad biologisk mångfald. Hållbar markanvändning och bevarande av naturlig skog och mark spelar en avgörande roll i att skydda biologisk mångfald och i att begränsa den globala uppvärmningen, vilket gör denna policy kritisk för uppfyllandet av Andra AP-fondens (AP2) åtaganden inom både klimat och biologisk mångfald. Avskogning och markomvandling av naturliga ekosystem är även starkt förknippad med risker för mänskliga rättigheter och urfolks rättigheter, varför det även finns en koppling till policyn för mänskliga rättigheter och FN:s vägledande principer.

Avskogning av naturlig skog drivs främst av odling och uppfödning av nötkreatur för kött och läder, palmolja, soja, timmer och träprodukter, varför företag med koppling till dessa varor förväntas arbeta systematiskt för att spåra och hantera risker för avskogning i sina verksamheter och leverantörskedjor.

[1] Global Assessment Report of the Intergovernmental Science-Policy Platform On Biodiversity and Ecosystem Services, 2019, https://ipbes.net/global-assessment

Mål och åtaganden

AP2 ska ha en portfölj som inte bidrar till avskogning.

Detta mål är i linje med det åtagande om en portfölj fri från avskogning orsakad av jordbruksprodukter, som AP2 gjorde i samband med COP26, samt med fondens klimatåtagande om nettonollutsläpp av växthusgaser år 2045.

Avskogning och omvandling definieras i enlighet med Accountability Framework[2]:

- Avskogning: Förlusten av naturlig skog till följd av:
- omvandling till jordbruk eller annan markanvändning utan skog;
- omvandling till plantage; eller
- allvarlig eller ihållande degradering.

- Omvandling: Förändring av ett naturligt ekosystem till en annan markanvändning eller djupgående förändring av det naturliga ekosystemets artsammansättning, struktur eller funktion

Omfattning

AP2 vill säkerställa att de företag som fonden investerar i, och som genom direkt verksamhet eller sina leverantörskedjor kan vara exponerade mot dessa risker, lever upp till god internationell praxis och tar ansvar för att i sina värdekedjor minimera risken för avskogning och omvandling av mark i naturliga ekosystem, samt därmed förknippade risker för mänskliga rättigheter.

Policyn omfattar företag i fondens investeringsportfölj, som genom egen verksamhet eller upp- eller nedströms i sin värdekedja, är involverade i produktion, handel, användning eller finansiering av produkter med hög avskogningsrisk, och gäller alla produkter som kan kopplas till avskogning, särskilt odling och uppfödning av nötkreatur för kött och läder, palmolja, soja, timmer och träprodukter.

Denna policy definierar fondens förväntningar på dessa företag, och beskriver fondens process för att identifiera och hantera risker kopplade till avskogning och omvandling av mark i naturliga ekosystem, samt därmed förknippade risker för mänskliga rättigheter.

[2] Home - Accountability Framework

Förväntningar på portföljbolag

AP2 förväntar sig att de företag som fonden investerar i tar ansvar för en verksamhet och leverantörskedja fri från avskogning och markomvandling i naturliga ekosystem, samt därmed förknippade kränkningar av mänskliga rättigheter, genom

a) Policyåtagande: ett offentligt åtagande om avskognings- och omvandlingsfri produktion och leverantörskedja, som respekterar mänskliga rättigheter och som täcker alla bolagets råvaror med hög avskogningsrisk, särskilt odling och uppfödning av nötkreatur för kött och läder, palmolja, soja, timmer och träprodukter, med ett måldatum för avskognings- och omvandlingsfri verksamhet.

b) Respekt för mänskliga rättigheter – se även separat policy: att företag följer FN:s vägledande principer för företagande och mänskliga rättigheter, den allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter och ILO:s kärnkonventioner. Rättigheter som är speciellt förknippade med avskogning, och som företag med verksamhet som kan kopplas till avskogningsrisk bör hantera, är bland annat rättigheterna för urfolk och lokalsamhällen, inklusive rätten till land och till fritt och informerat förhandssamtycke (Free, prior and Informed Consent). AP2 har nolltolerans mot hot och våld mot miljö- och människorättsförsvarare.

c) Spårbarhet och due diligence: säkerställande av tillräcklig spårbarhet av direkta och indirekta leverantörer för att känna till och kontrollera effekterna av avskogning, omvandling och därmed relaterade kränkningar av mänskliga rättigheter. Företag förväntas vidare ställa krav på leverantörer och underleverantörer och att ha robusta processer för due diligence för att kontinuerligt genomlysa sin leverantörskedja för att säkerställa efterlevnad, samt tillhandahålla en adekvat klagomålsmekanism.

d) Samarbete: medverkan i samarbeten för att främja framsteg för hela sektorer inom råvaror med hög risk, för att utveckla praxis och stödja initiativ som främjar framsteg och tillgång till data.

e) Transparens: årlig offentlig rapportering, med relevanta mätetal för bolagets verksamhet. Vid egen odling, förväntas bolaget rapportera gällande avskogning och förändrad markanvändning på mark som bolaget kontrollerar. För inköpta varor bör bolaget redogöra för kvantiteten av inköp inom nämnda riskprodukter samt andel som kan anses vara avskogningsfri med full spårbarhet samt hur denna säkerställs.

Integrering

En genomlysning av portföljen ska ske minst årligen, med fokus på tillgångsslag och sektorer med hög sannolikhet för exponering mot riskgrödor, för identifiering av investeringar i bolag med hög risk för koppling till avskogning och markomvandling. Bolag med risk för koppling till avskogning utvärderas med avseende på dessas hantering utifrån fondens förväntningar.

Vid misstanke om koppling till avskogning eller omvandling, eller brott mot relaterade mänskliga rättigheter, har fonden för avsikt att använda sitt inflytande för att skapa en positiv förändring, i den mån och utsträckning detta bedöms möjligt. Om risken kvarstår och en positiv förändring inte bedöms kunna uppnås, kan AP2 ta ställning till om innehavet istället ska exkluderas, det vill säga uteslutas från fondens investeringsuniversum.

Transparens

AP2 avser att rapportera inom ramen för rapporteringen om biologisk mångfald, enligt ramverket Taskforce for Nature-Related Financial Disclosures (TNFD) .